

Rektor
Gløshaugen

Kvalitetssikring av utdanning 2006 - Rapport fra SVT-fakultetet

Det vises til Rektors brev av 10.01.07.

1. Bakgrunn og prinsipielt utgangspunkt

1.1 Prinsipp for kvalitetssikring av studiene ved SVT:

Fakultetet ønsker å legge følgende punkter til grunn for kvalitetssikringen av studiene:

- S1: Kvalitetssystemet skal være forankret i de strategiske målsettingene som gjelder for NTNU og for SVT
- S2: Kvalitetssikringssystemet skal være rettet mot forbedring, ikke kontroll.
- S3: Kvalitetssikringssystemet skal sikte mot følgende forhold:
- Bedre undervisningskvalitet i enkeltemner
  - Sikre god struktur og konsistens mellom forventet læringsutbytte av emnene som inngår enten som obligatoriske eller som anbefalte valgemner i en overgripende studieenhet (studieprogram, fordypning, årsstudium), og læringsmålene for den overgripende studieenheten.
  - Gi grunnlag for rutinemessig selvevaluering av en overgripende studieenhet i lys av etterprøvbare læringsmål for studieenheten.
- S4: Kvalitetssikringssystemet skal være en integrert del av den ordinære virksomheten og skal ikke ha preg av unødvendig byråkrati
- S5: Kvalitetssikring er et lederansvar og kvalitetssikringssystemet skal være godt forankret i ledelsen på fakultetsnivå og enhetsnivå.
- S6: Kvalitetssikringssystemet skal sikre studentenes medvirkning i forhold som er viktige for studie- og undervisningskvalitet.
- S7: Kvalitetssikringssystemet skal følge rutineprinsippene i KVASS med mindre man har gode grunner til å avvike fra dette systemet.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Seniorrådgiver
7491 Trondheim	E-post: postmottak@svt.ntnu.no	Bygg 1, nivå 4 NTNU Dragvoll	+ 47 73 59 19 00	Per Stene
	http://www.svt.ntnu.no	7049 Trondheim	Telefaks + 47 73 59 19 01	Tlf: + 47 73 59 19 04

1.2 Definisjonen av studiekvalitet

Kvalitetsbegrepet som ligger til grunn for SVTs kvalitetssikringsarbeid, har følgende dimensjoner (jfr Studiekvalitetsutvalget (1990) og Norgesnettrådet (1999)):

- K1: Inntakskvalitet (studentenes forutsetninger ved opptak)
- K2: Undervisningskvalitet
- K3: Programkvalitet (struktur, konsistens, faglig nivå i studietilbudet)
- K4: Resultatkvalitet (forventet læringsutbytte av studietilbud/studieprogram)
- K5: Samfunnsrelevans
- K6: Rammekvalitet (ressursgrunnlag økonomisk, faglig, infrastrukturmessig)
- K7: Styringskvalitet (administrativ støtte, faglig ledelse, medvirkning)

Med utgangspunkt i disse punktene beskrives dagens tilstand, tiltak som er igangsatt og planlagte tiltak i kapittel 2 nedenfor. I rapporten er det for enkelte kvalitetsdimensjoner satt kvantifiserte mål som gjelder for fakultetet samlet og må oppfattes som et minstekrav. Dette forhindrer ikke at enkelte studieprogram kan sette seg høyere mål som er tilpasset deres situasjon (jfr. mål for søkere pr. studieplass).

2. Tilstand og tiltak

2.1 Kvalitetssikring av inntakskvaliteten (K1)

SVT har i sin strategiplan signalisert at man i strategiperioden vil prioritere inntakskvaliteten til sine studieprogram. I den forbindelse har fakultet som kvantitativt strategisk mål satt at alle studier skal være lukket og alle studieprogram, fordypninger og årsstudier skal minst ha to primærseekere per studieplass. For studieåret 2006-2007 er opptaksbildet slik:

Studieområder/-program	Antall studie-plasser	Antall søkere	Antall søkere per studieplass	Variasjonsbredden – antall søkere pr. studieplass
3-årig bachelor:	1305	1699	1,30	0,72 til 3,78
2-årige mastergrader	538	1150	2,14	0,50 til 7,10
2-årige internasjonale mastergrader	69	98	1,42	1,13 til 1,81
Sivilingeniør – IØT	115	470	4,09	-
5-årig – samfunnsøkonomi	15	42	2,80	-
5-årig lærerutd. – rådgivning	5	63	12,60	-
5-årig lærerutd. – geografi	10	20	2,00	-
Praktisk-pedagogisk utdannelse	152	489	3,22	-

Profesjonsstudiet i psykologi	48	726	15,13	-
Årsstudier	529	846	1,60	1,50 til 1,63

SVTs strategimål om to primærøkere per studieplass er allerede nådd for enkelte studieområder og – program. Det er imidlertid stor variasjon i søkningen til de ulike studieprogram.

Fra og med studieåret 2006-2007 ble alle studieprogram- og områder ved fakultetet lukket og samtidig ble opptaksrammen til lavere grad, årsstudiene og bachelorstudiene, redusert med 271 plasser. Fakultetet ønsker å opprettholde denne opptaksrammen på lavere grad og regner med at økt søkning samt omfordeling av opptaksrammer for de enkelte studiealternativene, vil realisere det kvantitative målet om minst to primærøkere per studieplass ved alle studiene ved SVT-fakultetet i løpet av noen få år.

Fakultet forventer at dette på sikt vil gi relativt sett flere studenter med gjennomtenkte studievalg og høyere motivasjon for studiene de har valgt. Samtidig regner fakultetet med at de nye opptaksrammene vil kunne gi en reduksjon i antall avlagte studiepoeng tilsvarende ca 180 årsheter. Dette vil kunne oppveies med økt gjennomstrømming og mindre frafall.

For å signalisere hvilke krav som stilles på mastergrad er det ved opptak til de toårige mastergradene innført C som karaktergrense ved opptak. Dette vil på kort sikt gi redusert opptak, men også her vil fakultetet i samråd med enhetene vurdere å omfordele plasser mellom studiealternativene. På sikt er det forventet at dette vil gi økt gjennomstrømming og mindre frafall

2.2 Sikring av undervisningskvaliteten (K2)

I 2006 var sikring av undervisningskvaliteten en prioritert oppgave ved fakultetet og i årsrapporten fra 2005 ble økt bruk av KVASS og referansegrupper trukket fram som tiltak det skulle legges vekt på. Dette har derfor vært punkter som enhetene ble bedt om å gi tilbakemeldinger på i årsrapporten for 2006. Resultatene fra enhetenes årsrapporter er oppsummering i avsnittene nedenfor.

Undervisningsevaluering

Det har vært en prioritert oppgave ved fakultetet å etablere referansegrupper og midtveis-evalueringer av undervisningen i alle emner ved enhetene. Enhetene ble bedt om å rapportere andelen emner hvor det benyttes referansegrupper. I tabellen under oppsummeres enhetenes tilbakemeldinger:

	Bachelor	Master	Profesjonsstudier
Laveste andel bruk av referansegrupper ved en enhet (i prosent)	18	0	29
Høyeste andel bruk av referansegrupper ved en enhet (i prosent)	100	100	78
Gjennomsnittelig andel bruk av referansegrupper ved enhetene (i prosent)	56	38	59

Bruken av referansegrupper er fortsatt for lav ved fakultetet samlet og spesielt på masternivå hvor nesten to tredeler av emnene mangler referansegrupper. Enkelte enheter har tatt i bruk referansegrupper på en stor del av sine emner, men fortsatt er det enkelte enheter hvor referansegrupper brukes i liten grad. Det foreligger ingen registreringer fra 2005, men tilbakemeldinger fra enhetene tyder på en økning i bruken av denne evalueringsformen. De tillitsvalgte studentene har vært svært aktive i dette arbeidet og har bidratt til denne økningen. Tabellen over gir imidlertid ikke et riktig bilde av undervisningsevalueringen ved fakultetet. Enhetene benytter andre evalueringsformer og i følge enhetene, med godt resultat.

Noen enheter som har emner med svært mange studenter (mer enn 150) mener at spørreskjema kan være et bedre alternativ enn referansegrupper. En referansegruppe kan vanskelig kommunisere med hele studentgruppen og trenger av den grunn ikke å være et representativt utvalg som representerer hele studentgruppens syn. Spørreskjema kan derfor være et bedre alternativ og gi et bedre bilde av hele studentgruppens vurdering. Enhetenes rapporter gir ikke grunnlag for å hevde at spørreskjema brukes kun eller mer i emner med mange studenter, men det er sterke argumenter for å benytte spørreskjema for slike emner.

I tabellen over, har masternivået en spesielt lav andel av emner hvor det benyttes referansegrupper. En viktig årsak til dette er at mange emner har relativt få studenter og for enkelhets skyld benyttes det direkte muntlige tilbakemeldinger til veileder. Denne evalueringsformen er enkel og lett å administrere, men det kan være vanskelig for studentene å gi kritiske kommentarer og også her bør tilpassede referansegrupper eller anonymiserte tilbakemeldinger benyttes.

Fakultetets målsetting er at undervisningen i alle emner evalueres. Dersom studentene ber om det, skal det benyttes referansegrupper og i de tilfellene det ikke benyttes referansegrupper skal dette begrunnes. Det må understrekes i kvalitetsarbeidet at det er emnet og ikke personer som evalueres. Hensikten med evalueringen er å forbedre praksis og ikke å gi karakteristikk. Referansegrupper vil i den forbindelse være et godt alternativ til mer uansvarlige og lite reflekterte tilbakemeldinger gjennom blant annet "it`s-learning".

En generell utfordring ved alle evalueringsformer inkludert referansegrupper, er hvilken informasjon/rapport som skal overføres fra evalueringen ett år til det påfølgende år. Det er ulike forhold og synspunkt som det må tas hensyn til når undervisningskvaliteten i et emne skal vurderes.

Studentenes vurdering av denne kvaliteten er svært viktig. Men undervisningskvalitet er også knyttet til formidling av faglig innhold som skal stille krav og virke utfordrende for studentens egen læring. Man må vokte seg vel for at diskusjonen om undervisningskvalitet blir en forhandlingsprosess som egentlig dreier seg om faglig nivå. Enhetsledelsens tiltak for å rette på skjevheter i undervisningen krever faglig legitimitet. Dette betinger en god dialog med de vitenskapelig ansatte som står for undervisningen.

Det er meget viktig at studentenes tilbakemelding behandles seriøst og troverdig, men det er også viktig at man ikke legger opp til en prosess der dialogen med de vitenskapelige ansatte går i vranglås. I de spisse situasjonene som krever tiltak, kan man ikke forvente at referansegrupperapportene skiller sak og person på en balansert måte. Gjør man referansegrupperapportene direkte tilgjengelig for studentene fra et emnekull til det neste, kan man fort havne i situasjoner der man får problem med å ivareta personvernet til faglærer samtidig som man styrker forutinntatte meninger om undervisningen i et emne.

Fakultetsledelsen ønsker ikke at evalueringsrapportene skal overføres direkte til neste studentgruppe, men lagres av enhetenes institusjonelle arkiv. Det bør lages maler for evalueringsrapportene for å unngå personkarakteristikker og videre må evalueringsgruppene gis opplæring og ansvarliggjøres med tanke på den oppgave de står overfor. Hvem som skal ha tilgang til rapportene må vurderes nærmere, men enhetsledelsen må kunne dokumentere overfor studentenes tillitsrepresentanter og for fakultetsledelsen at man har et system som sikrer seriøs oppfølging av studentenes tilbakemelding.

Bruk av KVASS

Det har vært et prioritert område ved fakultetet å stimulere til økt bruk av KVASS. Enhetene ble i sine årsrapporter bedt om å rapportere om andelen av de administrativt og de vitenskapelig ansatte som bruker KVASS. Tilbakemeldingene er oppsummert i tabellen nedenfor.

	Vitenskapelig ansatt	Administrativ ansatt
Laveste andel bruk av KVASS (i %)	0	0
Høyeste andel bruk av KVASS (i %)	100	100
Gjennomsnittelig andel bruk av KVASS (i %)	27	68

Bruken av KVASS er begrenset og spesielt lav blant de vitenskapelig ansatte. Det er imidlertid store forskjeller mellom enhetene og noen oppgir at alle administrative og vitenskapelige ansatte benytter KVASS. Det må her tilføyes at det ikke er registrert *hvor* mye KVASS benyttes og heller ikke *hvilke deler* av KVASS som benyttes.

KVASS inneholder rutinebeskrivelser, lover/forskrifter, registreringsverktøy, rapportmaler, spørreskjema, statistikker som gir faglærer hjelp til å planlegge, gjennomføre og evaluere sin undervisning. Dette er informasjon og hjelpemidler som også finnes utenfor KVASS, som faglærer har benyttet i mange år og har innarbeidet som faste vaner. Vaner er vanskelig å bryte og det opplevde behovet for KVASS, er derfor mindre hos dem som har vært ansatt en stund. Det rapporteres videre at KVASS har en relativt høy brukerterskel og at det kan være vanskelig å finne fram til de opplysningene og hjelpemidlene som trengs.

De enhetene ved fakultetet hvor KVASS benyttes mest, har laget egne forenkla hjemmesider med rutinebeskrivelser og lignende innenfor KVASS. Dette tyder på at spesialtilpasninger kan være en løsning for å øke bruken av KVASS og dette er et av tiltakene fakultetet vil satse på. Videre bør man satse på at alle nytilsatte får en grundig innføring i KVASS, gjerne i forbindelse med PEDUP.

Bruk av ekstern sensor

Et sentralt og lovpålagt element i kvalitetssikringen av eksamen er bruk av ekstern sensor/tilsynssensor. Rapporteringene fra enhetene er oppsummert i tabellen nedenfor:

	Bachelor	Master	Profesjonsstudier
Laveste andel bruk av ekstern sensor ved en enhet (i prosent)	28,6	20	14,3
Høyeste andel bruk av ekstern sensor ved en enhet (i prosent)	85,0	100	36
Gjennomsnittelig andel bruk av ekstern sensor ved enhetene (i prosent)	54,9	58,9	24,8

Alle enhetene oppfyller forskriftenes minstekrav til bruk av ekstern sensor/tilsynssensor. Det er stor variasjon mellom enhetene og mange bruker eksterne sensorer i langt flere emner enn de er pålagt. Én viktig årsak er ønsket om å koordinere karaktersettingen med de øvrige universitetene i landet.

2.3 Sikring av programkvalitet (K3)

Fakultetets strategiplan har som mål at alle emner og studieprogram skal ha etterprøvbare læringsmål. I dag eksisterer det ikke en slik målstruktur som tillater å etterprøve læringsmålene for de ulike studieområdene og se på konsistensen mellom læringsmålene for enkeltemnene og læringsmålet for studieprogrammet/ fordypningen/årsstudiene som emnene er en del av. Fakultet har heller ikke kommet langt når det gjelder empiriske analyser og prosedyrer som støtter enhetene i deres egen evaluering og oppfølging av læringsmålene. Noen tiltak er allerede satt igang, men de er fortsatt i innledningsfasen:

- Etableringen av etterprøvbare læringsmål som ledd i å sikre studiekvaliteten har vært et viktig tema i fakultetsledelsenes møte med enhetene. Fakultetsledelsen vil følge opp med en konkret anbefaling som dels skal tjene som utgangspunkt for enhetenes egen tenking rundt etablering av læringsmål for sine studieområder, dels skal gi bedre formulerte læringsmål i kommende studieplaner.
- Fakultet har ansatt en rådgiver for å øke kapasiteten og kompetansen når det gjelder å gjennomføre empiriske analyser som grunnleggende for å kunne følge opp etterprøvbare læringsmål.
- Sivilingeniørstudiene skal i gjennom en ekstern evaluering kombinert med en selvevaluering av hvert enkelt studieprogram. Det betyr at Sivilingeniørstudiet i industriell økonomi (IØT) skal gjennom en omfattende selvevaluering/evalueringsprosess. Det forventes at dette kan gi erfaringer som er nyttige for andre studier ved SVT.
- Fakultetet er i ferd med å etablere analyserutiner for gjennomstrømmingen av studenter i ulike studieprogram ved SVT. Dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere opptak av studenter og tiltak som hjelper studentene til å realisere egen utdanningsplaner.

Gjennomstrømming og frafall

Nedenfor oppsummeres resultatene fra de analysene som hittil er gjort på gjennomstrømming og frafall. Et generelt problem er manglende rutiner og muligheter for registreringer i Felles studentdatasystem (FS). Dette gjør det vanskelig å vise de eksakte tallene for gjennomstrømming og frafall. Det tas forbehold om de tallene som oppgis i tabellene nedenfor og det er bare de mer sikre trendene som kan kommenteres.

Tabellen nedenfor gir et bilde av gjennomstrømmingen i de fire bachelorprogrammene ved SVT-fakultetet. Det er imidlertid svakheter i registreringene og tallene i kolonnene "Andel tatt opp" og "Fullførte og rest". Disse tallene må tas med forbehold og kommenteres ikke nærmere. Alle programmene ble opprettet i 2003 og tabellen viser situasjonen 31.12.2006.

Opp-startår	Studie-program	Antall tatt opp	Andel fortsatt aktiv (i %)	Andel frafall (i %)	Andel overgang (i %)	Andel permisjon (i %)	Andel fullført og rest (i %)
2003	BSV	865	22,5	61,6	3,0	0,8	12,1
	AFR	13	30,8	53,8	7,7	-	7,7
	POLØK	35	48,6	31,4	20,0	-	-
	SAM	-	-	-	-	-	-
2004	BSV	1011	46,5	40,3	6,5	1,4	5,3
	AFR	48	37,5	47,9	8,3	4,2	2,1
	POLØK	28	17,9	53,6	25,0	-	3,5
	SAM	27	85,2	7,4	3,7	3,7	-

2005	BSV	1266	46,8	47,3	3,2	2,1	0.6
	AFR	59	57,6	33,9	6,8	1,7	-
	POLØK	33	33,3	45,5	21,2	-	-
	SAM	72	30,6	52,8	15,3	1,4	-
2006	BSV	1294	85,2	13,4	0,6	0,8	-
	AFR	61	83,6	16,4	-	-	-
	POLØK	35	74,3	20,0	5,7	-	-
	SAM	67	68,7	17,9	13,4	-	-

Tabell 1: Gjennomstrømning av studenter på lavere grads studier ved SVT (BSV: Bachelor i samfunnsvitenskapelige fag med ulike fordypninger - AFR: Bachelor i afrikastudier – POLØK: Bachelor i politisk økonomi – SAM: Bachelor i samfunnskunnskap).

Det mest markante trekket i tabellen er det store frafallet av studenter. Over 60 prosent av studentene som startet på studieprogrammet bachelor i samfunnsvitenskapelige fag i 2003 har falt fra uten å fullføre. En mulig årsak kan være de innkjøringsproblemer som oppsto i forbindelse med opprettelse av nye grader og studieprogram. Dette forklarer ikke alt da de tilsvarende tallene for frafall i 2004 og 2005 også er høye og ligger over 40 prosent. Allerede etter ett år har nesten halvparten av studentene sluttet og etter et semester har mellom 10-20 prosent avsluttet. Dette kan tyde på at søkning til disse studieprogrammene er basert på lite reflekterte valg eller at studentene ønsker å studere bare ett år. Det kan også være forhold ved studieprogrammene og studiemiljøet. Fakultetet vil arbeide videre med dette for å klarlegge hvorfor disse studentene har sluttet. Fra høsten 2007 har fakultetet opprettet tre nye årsstudier og vil overvåke interessen for disse.

Tabellen viser også overgang fra et av de ovennevnte programmene til et annet program ved NTNU. Andelen som skifter program er høyest for POLØK og SAM. Tilbakemeldinger fra studentene kan tyde på at de fleste går til BSV. De emnene som inngår i POLØK og SAM kan også inngå i BSV, men det er strammere rammer for hvilke emner som kan velges inn i POLØK og SAM. En årsak kan derfor være at studentene som skifter, ønsker mer fleksible studieprogram.

Det er problem med registreringsrutinene innenfor bachelorprogrammene og med registrering i FS. Fakultetet ønsker derfor ikke å trekke for bastante konklusjoner med grunnlag i tabellen ovenfor. Dette gjør det blant annet vanskelig å si noe sikkert om gjennomstrømningen på lavere grad. Det er imidlertid grunnlag for å hevde at det er et stort frafall på lavere grad. Fakultetet ønsker å klarlegge årsaken til det store frafallet og at studentene skifter program. Det tas derfor sikte på å gjennomføre en spørreundersøkelse hvor årsakene til frafall og skifte av program kartlegges nærmere.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over gjennomstrømning og frafall for de toårige mastergradene ved SVT-fakultetet. Statistikken viser situasjonen pr. 31.12.2006 og kolonnen "Fullført i prosent" viser hvor mange som har fullført på dette tidspunktet

Opptaksår	Antall tatt opp	Andel fortsatt aktiv i %	Frafall i %	Permisjon, overgang og rest	Fullført i %	Fullført normert tid i %
2003	411	37,0	14,1	5,3	43,6	48,0
2004	463	58,7	10,6	3,9	26,8	71,8
2005	487	78,9	16,8	2,5	1,8	-
2006	525	82,9	16,0	-	-	-

Tabell 2: Gjennomstrømning av studenter på 2-årig mastergradsprogram ved SVT. (Merk: Kolonnen "Fullført normert tid i%" viser hvor stor andel som har fullført på normert tid av de som har fullført den 2-årige mastergraden).

Her er frafallet langt mindre enn på bachelornivå. Andelen som faller fra vil øke med årene etter at studenten ble tatt opp og frafallet skulle derfor være størst for de studentene som startet i 2003. Dette stemmer ikke da andelen som har falt fra, er høyest i kullene som startet i 2005 og 2006 og ligger omkring 16 prosent. Med utgangspunkt i denne antagelsen kan det synes som om frafallet har økt.

Det første kullet av 2-årige masterstudenter ble tatt opp høsten 2003. Nesten halvparten har fullført etter 3 ½ år og av disse har omtrent halvparten fullført på normert tid. Av kullet som startet høsten 2004 var det litt over ¼ som hadde fullført etter 2 ½ år og av disse hadde nesten ¾ klart det på normert tid.

Det må også her tas forbehold om tallene i tabellen ovenfor. Mange studenter innen de toårige mastergradene har vært borte fra studiene uten å oppgi grunn. Andre søker permisjon eller om adgang til å ta studiet på deltid og studieforskriften gir adgang til dette, men her er registreringene i FS mangelfulle. Dette skyldes manglende rutiner og at systemet (FS) dårlig egnet til å registrere deler av disse opplysningene. Dersom denne informasjonen ble registrert på en bedre måte, ville det være mulig å gi et bedre bilde av den reelle og planlagt gjennomstrømningen.

Selv om tabellen viser en svakere gjennomstrømning en den som er reell og planlagt. Er det grunnlag for å tro at gjennomstrømningen er for lav og at frafallet er for stort. Fakultetet har i den forbindelse igangsatt/planlegger å sette i gang følgende tiltak:

- Innført karaktergrense på C for opptak til alle de 2-årige mastergradene fra og med høstsemesteret 2007
- Videre har fakultetet sett at det er spesielt masteroppgaven som forsinker studentene og her har flere av enhetene allerede satt i gang tiltak. Dette vil bli fulgt opp i tiden framover.

Tabellen nedenfor viser gjennomstrømming og frafall i profesjonsstudiet i psykologi (PSY) og sivilingeniørstudiet i industriell økonomi og teknologiledelse (IØT). Statistikken viser situasjonen pr. 31.12.2006.

Opp-taksår	Studie-program	Antall tatt opp	Andel fortsatt aktiv (i %)	Andel frafall (i %)	Rest (permisjon . m.m) (i %)	Andel fullført (i %)	Fullført normert tid (i %)
1999	PSY	-	-	-	-	-	-
	IØT	103	-	6,8	3,9	89,3	95,7
2000	PSY	43	16,3	-	-	83,7	4
	IØT	88	-	10,2	11,4	78,4	65
2001	PSY	52	26,9	3,8	2,0	67,3	20
	IØT	89	-	5,6	14,6	79,8	71

Tabell 3: Gjennomstrømming av studenter i profesjonsstudiene Psykologi (PSY) i Sivilingeniørstudiet i industriell økonomi og teknologiledelse (IØT) ved SVT. (Merk: Kolonnen "Fullført normert tid i%" viser hvor stor andel som har fullført på normert tid av de som har fullført den 2-årige mastergraden).

Begge studiene har høye søkertall og godt motiverte studenter med godt gjennomtenkte studievalg. Det er således ikke forbausende at det er lite frafall, høy andel som fullfører og av disse er det mange som har gjennomført på normert tid. Begge programmene har også en klar progresjon og dels reglement som sikrer framdrift.

På PSY er andelen som har fullført på normert tid lavere enn på IØT. En forklaring kan være utformingen av det siste året i PSY. I det nest siste semesteret hadde tidligere studentene hovedpraksis og det var ikke uvanlig at de startet å arbeide allerede da. I det siste semesteret skulle studentene arbeide med hovedoppgaven som erfaringsmessig er hovedgrunnen til forsinkelser i de fleste studier. Dette er nå endret, og studentene avslutter med hovedpraksis. Det er for tidlig å si noe om effekten av endringen.

Karaktersetting og stryk

I regi av Universitets- og høgskolerådet er det utgitt en rapport om bruken av den nye karakter-skalaen i UH-sektoren. Et sentralt tema var om hele karakterskalaen ble brukt og fordelingen på de enkelte karaktertinn. I tabellen nedenfor er det prosentvise fordelingen ved SVT-fakultetet sammenlignet med fordelingen i denne rapporten og som viser fordelingen for alle studier i i hele landet.

	A	B	C	D	E	F
UH-rapport	10,7	26,4	28,4	15,1	9,4	10,0
SVT-fakultetet	10,7	23,4	30,2	17,7	9,5	8,6

I UH-rapporten blir det konkludert med at hele karakterskalaen brukes. Videre at andelen studenter i den beste del av karakterskalaen kan være noe høy. Det er to trekk i SVT-fakultetets fordeling som skiller seg fra UHR-skalaen. Det er større andeler som får C og D og færre som får B og dette gir en fordeling som samsvarer bedre med ECTS-skalaen. Videre har SVT-fakultetet en markert lavere strykprosent enn landsgjennomsnittet.

ECTS-skalaen gir en norm for den prosentvise fordelingen av de beståtte karakterene. I tabellen nedenfor er denne sammenlignet med den nasjonale fordelingen i 2004 og SVT-fakultetets fordeling i 2006.

	A	B	C	D	E
ECTS-skala	10	25	30	25	10
UH-rapporten	11,9	29,3	31,6	16,8	10,4
SVT-fakultetet	11,7	25,6	33	19,3	10,4

Fordelingen og bruken av karakterskalaen ved SVT-fakultetet samsvarer rimelig bra med normen i ECTS-skalaen. Det er imidlertid en forskyvning fra karakteren D og oppover på skalaen. Dette gjelder selv om den andel som får karakteren B samsvarer meget godt med ECTS-normen. Den nasjonale fordelingen viser en enda større forskyvning enn den vi finner ved SVT-fakultetet.

I tabellen nedenfor er den samlede karakterfordelingen for fakultetet brutt ned på lavere grad, høyere grad og profesjonsstudier.

	A	B	C	D	E	F
SVT samlet	10,7	23,4	30,2	17,7	9,5	8,6
SVT lavere grad	8,4	19,4	27,8	20,5	12,5	11,8
SVT høyere grad	15,4	34,7	32,0	11,8	3,8	2,4
SVT prof.studier	14,3	28,2	37,4	13,0	4,6	2,5

En samlet framstilling av karakterfordelingen ved fakultetet viser en rimelig god fordeling over karakterskalaen. Dersom den splittes opp blir bildet et helt annet. Karakterene på lavere grad viser en forskyvning mot de svakeste karakterene, mens fordelingen på høyere grad og profesjonsstudiene viser en forskyvning mot de beste karakterene. UH-rapporten gir det samme bildet. Disse effektene balanserer hverandre og den samlede fordelingen gir derfor et feil bilde av den reelle situasjonen.

Karakterfordelingen ved fakultetet skiller seg ikke vesentlig fra den nasjonale fordelingen. Det er videre viktig at kravene til de ulike karaktertrinn er koordinert med de øvrige universitetene i landet. En videre justering i bruk av karakterskalaen må derfor skje på nasjonalt nivå og gjennom de nasjonale referansepanelene som er oppnevnt gjennom Universitets- og høyskolerådet.

2.4 Sikring av resultat kvalitet og samfunnsrelevans (K4 og K5)

Når det gjelder sikring og oppfølging av resultat kvalitet og samfunnsrelevans er fakultetet i den innledende fase. For å kunne belyse resultat kvaliteten eksisterer det foreløpig bare sporadiske oppfølgingsstudier av mastergradsstudenter og tilbakemeldinger gjennom alumnitiltak. Det er nødvendig at det utvikles kriterier/læringsmål og empirisk funderte analyser før å kunne følge opp denne dimensjonen.

Når det gjelder kvalitetsdimensjonen samfunnsrelevans, har heller ikke fakultetet utviklet de nødvendige hjelpemidlene for å følge opp denne dimensjonen. Yrkesrelevans vil være én del av denne dimensjonen og kan antydningvis måles ved å undersøke arbeidsmarkedet for ferdige kandidater. Samfunnsrelevansen er imidlertid noe mer og innebærer også at kandidatene skal kunne forholde seg selvstendig og kritisk til kunnskapen og samtidig ha faglig kompetanse til å overføre kunnskapen og ferdigheter lært i en kontekst til en annen og nokså ulik kontekst. Det er en større utfordring å kunne gi et godt bilde av denne kvalitetsdimensjonen av samfunnsrelevans.

2.5 Rammekvalitet (K6)

Økonomiske ressurser

NTNUs budsjettfordelingsmodell, IMF, skal i utgangspunktet normere ressursbehovet til undervisning innenfor de ulike studietilbudene ved universitetet. Imidlertid er det et stigende gap mellom det budsjettbeløpet som faktisk fordeles via IFM-modellen og det modellen normerer som faktisk ressursbehov. Normeringene i IFM-modellen forsøkte i rimelig grad å ta utgangspunkt i intensjonene i Kvalitetsreformen. Dagens budsjettildeling til studiene representerer i den forstand en underfinansiering av undervisningsvirksomheten siden ressurstildelingen til undervisningsvirksomheten i mindre og mindre grad speiler normene fastsatt i IFM. Samtidig gir strategiske planene for NTNU og for SVT klare signaler til fagmiljøene om å prioritere forskningsvirksomheten. Dette må nødvendigvis gå ut over kontakttiden som studentene opplever i undervisningen og det vil på sikt også speiles i kvaliteten på undervisningen.

Videre må det understrekes at basisbevilgningen (kronebeløp) til fakultetet i form av uttelling pr unike studiepoeng (USTP) også reduseres fra år til år. Dette medfører at basisbevilgningen trues fra to kanter:

- Erodering av IFM-normeringen når det gjelder ressursbehov per USTP
- Fakultetet og enhetenes gitte beholdning av USTP fordeles tynnere på eksisterende og nye studieprogrammene siden det etter 2004 da USTP-beholdningen ble fordelt på fakultetene, har vært etablert nye studietilbud uten å redusere omfanget av det eksisterende tilbud.

Tiltak: Fakultet vil som hovedregel ikke prioritere og foreslå at det opprettes nye studietilbud med mindre enhetene som har ansvaret, kan dokumentere at tilbudet ikke bidrar til å tynne ut basisbevilgningen til enheten eller at NTNUs styre/ledelse øker basisbevilgningen når det vedtar å opprette det nye studietilbudet

Undervisningslokaler og lesesalsplasser

De undervisningsrom som er tilbudt på Dragvoll har ikke dekket behovet. Det har vært for få, de har ikke hatt riktig størrelse og har ikke vært tilpasset de undervisningsbehovene som kom etter kvalitetsreformen. Fakultetet har videre som mål på sikt at alle masterstudenter skal kunne tilbys faste lesesalsplasser i to år. Det er forventet at Bygg 6B skal bedre nivået på undervisningsrommene, skaffe tilstrekkelig med lesesalsplasser til alle og faste plasser til alle masterstudentene.

2.6 Styringskvalitet (K7)

Om fakultetsledelsens oppfølging av kvalitetsikringsarbeidet ved SVT

Fakultetsledelsens årlige oppfølging av kvalitetsikringsarbeidet ved enhetene har følgende struktur:

- November/Desember: Møte med Fakultetets studentrepresentanter (FTR) og de enkelte enhetenes studentrepresentanter (ITR). Møtets hovedtema er hva studentenes tillitsrepresentanter mener bør ha spesiell oppmerksomhet i fakultetsledelsens videre dialog med enhetslederne om kvalitetssikring av studiet.
- Tidlig desember: Vinklingen av årets kvalitetsikringsrapport fra enhetene drøftes i fakultets ledermøte.
- Januar/Februar: Frist for enhetene å levere inn sin årlige oppsummering av kvalitetssikringen ved den enkelte enheten.
- Februar: Fakultetsledelsen med støtte fra fakultets studieseksjon besøker alle enhetene og gjennomføre samtaler med enhetslederne om oppfølging av kvalitetssikringen ved enheten og videre utvikling av kvalitetsikringsarbeidet ved enheten og fakultetet. Enhetens studentrepresentanter møter og forutsettes å gi sitt syn på kvalitetssikringen ved enheten.
- Mars: Fakultetsledelsens foreløpige oppsummering av status for kvalitetssikring ved SVT diskuteres i møte med FTR/ITR som også gir sitt syn på de skriftlige oppsummeringene fra møtene med enhetene.
- Mars: Fakultetets årsrapport for kvalitetssikringen ved SVT utarbeides med bakgrunn i enhetenes rapport samt fakultetsledelsens dialog med enhetene. Rapporten diskuteres i ledermøte for deretter å bli oversendt NTNUs ledelse.

Oppsummering: Fakultetsledelsen legger stor vekt på å ha en god dialog med studentrepresentantene og enhetslederne om hvordan arbeidet med kvalitetssikringen skal drives framover. Dette er en nødvendig betingelse for at fagmiljøene finner fram til gode og hensiktsmessige rutiner som oppfattes å gi merverdi for fagmiljøet og for studentene.

Medvirkning

Studentenes innflytelse i beslutningsprosessen knyttet til utvikling av undervisning/studieplan har vært et tema i rapporten fra enhetene til fakultet og de påfølgende møtene med enhetene. Fakultetsledelsen har merket seg at studentrepresentantene ved noen enheter på Dragvoll mener at de ikke blir tatt med på råd når premisene for neste års undervisningsopplegg og studieplaner drøftes. Dette kan skyldes at det er en tradisjon for å gjennomføre disse drøftingene i uformelle og kollegiale fora. Det er selvsagt mange forhold som taler for en slik praksis, men det utnytter i begrenset grad studentenes erfaring som ressurs. Ved fakultetet er ansvaret for alle de enkelte studieprogram lagt til én bestemt enhet og en enhetsleder. Det er videre bestemt at dersom det opprettes studieprogram med emner fra flere enheter så skal det opprettes et programråd med deltakere fra alle de samarbeidende enhetene. Programrådene er også med to unntak - FUS og FUL - underlagt en enhet og enhetsleder. Fakultetsledelsen vil se nærmere på denne ordningen og hvordan den fungerer i praksis og om den gir studentene gode nok muligheter for medvirkning.

Studieadministrative støttefunksjoner

Fakultets- og instituttadministrasjonen har en sentral rolle i kvalitetssikringsarbeidet knyttet til forvaltningen av fakultetets samlede studietilbud. Dette omfatter blant annet oppgaver relatert til rekruttering, opptak og mottak, studieveiledning, studieplanutvikling, innpassinger/godkjenninger, særordninger, eksamen, sensur, vitnemål samt oppfølging etter studieslutt gjennom EVU-virksomhet. Fakultetet har startet et større organisasjonsutviklingsprosjekt "En Støttende, Effektiv og Sammensveiset Administrasjon for Primærvirksomheten" (SESAP) hvor det å definere gode arbeidsprosesser for administrasjonen generelt og studieadministrasjon mer spesielt, vil utgjøre et sentralt element. I regi av sentraladministrasjonen gjennomføres det også organisasjonsprosjekt "Studieadministrative støtteprosesser" (SAP) som analyserer og vil foreslå tiltak for å bedre de studieadministrative prosessene. Fakultetet avventer resultatene fra disse prosjektene før det gangsettes nye tiltak innen de studieadministrative støttefunksjonene for å bedre denne dimensjonen av styringskvaliteten.

Med hilsen

Jan Morten Dyrstad
Dekanus

Kjersti Møller
Seksjonssjef

Kopi: Enhetene